Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare

Varianta 10

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepţia profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

A. Scrieţi pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situaţiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă termenului *tort* i se adaugă proprietatea *de ciocolată*, atunci:
a. intensiunea termenului scade
b. extensiunea termenului scade
c. extensiunea termenului crește
d. extensiunea termenului rămâne neschimbată

2. Termenul *pisică* este, după intensiune:
a. nevid
b. general
c. pozitiv
d. sigur

3. Termenii *stilou* și *creion* sunt în raport de:
a. contrarietate
b. ordonare
c. contradicție
d. identitate

4. Propoziția *„Unele acțiuni sunt corect apreciate”* este:
a. universală afirmativă
b. universală negativă
c. particulară afirmativă
d. particulară negativă

5. Predicatul logic al propoziției „*Unii oameni nu sunt optimiști din fire”* este:
a. nu sunt optimiști din fire
b. sunt optimiști din fire
c. optimiști din fire
d. optimiști

6. Propoziţiile *“Toți elevii sunt inteligenți”* și *“Unii elevi sunt inteligenți”* se află în raport de:
a. contradicție
b. contrarietate
c. subcontrarietate
d. subalternare

18 puncte

B. Fie următoarele două moduri silogistice: *aoo-2, eao-4.*

a) Scrieţi schema de inferenţă corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date şi construiţi, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferenţă. **8 puncte**

b) Verificaţi explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care aţi ajuns. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Se dau următoarele propoziţii:

1. *Unele raţionamente nu sunt valide.*
2. *Toţi producătorii sunt agenţi economici.*
3. *Unii colegi sunt prieteni.*
4. *Nicio planetă nu este stea.*

A. Precizaţi formula propoziţiei 3. **4 puncte**

B. Construiţi, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, subcontrara propoziţiei 1 şi contrara propoziţiei 2. **6 puncte**

C. Aplicaţi explicit operaţiile de conversiune şi obversiune, pentru a deriva conversa şi obversa corecte ale fiecăreia dintre propoziţiile 2 şi 4, atât în limbaj formal, cât şi în limbaj natural. **10 puncte**

D. Explicaţi succint de ce propoziţia 1 nu se converteşte corect. **6 puncte**

E. Reprezentaţi prin metoda diagramelor Euler propoziţia categorică 4. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Răspundeţi la fiecare dintre următoarele cerinţe:

1. Definiţi conceptul de *raţionament valid.* **4 puncte**
2. Menţionaţi doi indicatori de concluzie. **6 puncte**
3. Construiţi, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificaţi propoziţia *“Toţi elevii care învaţă promovează examenul de bacalaureat”.* **10 puncte**

4. Fie următoarea definiţie:

Romanul este o oglindă pe care o plimbăm de-a lungul unui drum.

a. Menţionaţi o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiţia dată. **2 puncte**

b. Enunţaţi două reguli de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a. şi construiţi, pentru fiecare dintre acestea, câte o definiţie care să le încalce. **8 puncte**

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Varianta 10

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocaţională, cu excepţia profilului militar

- **Se punctează oricare alte formulări/ modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracţiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărţirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A.

a) câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-b, 2-c, 3-a, 4-c, 5-c, 6-d 6x3p= **18 puncte**

B.

a) - câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferenţă corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

PaM	PeM
SoM	MaS
SoP	SoP

2x2p= **4 puncte**

- construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă oricăreia dintre cele două scheme de inferenţă **4 puncte**

b) - reprezentarea grafică, prin intermediul diagramelor Venn, a oricăruia dintre cele două moduri silogistice date **3 puncte**

- precizarea deciziei privind validitatea modului silogistic reprezentat grafic **1 punct**

SUBIECTUL al II -lea (30 de puncte)

A. precizarea formulei propoziţiei 3: SiP **4 puncte**

B. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a subcontrarei propoziţiei 1 (SiP) şi a contrarei propoziţiei 2 (SeP) 2x1p= **2 puncte**

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a subcontrarei propoziţiei 1 şi a contrarei propoziţiei 2 2x2p= **4 puncte**

C. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a operaţiilor de conversiune şi obversiune, pentru a deriva conversa şi obversa corecte ale fiecăreia dintre propoziţiile 2 şi 4, în limbaj formal 2x2x1p= **4 puncte**

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei fiecăreia dintre propoziţiile 2 şi 4 2x1p= **2 puncte**

- câte 2 puncte pentru derivarea, în limbaj natural, a obversei fiecăreia dintre propoziţiile 2 şi 4 2x2p= **4 puncte**

D. explicarea succintă a faptului că propoziţia 1 nu se converteşte corect **6 puncte**

E. reprezentarea prin metoda diagramelor Euler a propoziţiei categorice 4 **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. definirea conceptului de *raţionament valid* **4 puncte**
2. câte 3 puncte pentru menţionarea fiecăruia dintre cei doi indicatori de concluzie (de exemplu, *așadar, deci*) 2x3p= **6 puncte**
3. - construirea, în limbaj formal, a argumentului valid care să justifice propoziţia dată **5 puncte**
   - construirea, în limbaj natural, a argumentului valid care să justifice propoziţia dată **5 puncte**
4.

a. menţionarea oricărei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiţia dată **2 puncte**
b. - câte 2 puncte pentru enunţarea fiecăreia dintre regulile de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a 2x2p= **4 puncte**
   - câte 2 puncte pentru construirea fiecăreia dintre definiţiile cerute 2x2p= **4 puncte**